ODDÍL 1: Identifikace látky/směsi a společnosti/podniku

1.1	**Identifikátor výrobku**	
	Název:	**Terpentýn**
		Turpentine, oil
	Identifikační číslo:	650-002-00-6
	Registrační číslo:	neuvedeno
1.2	**Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití**	
	Určená použití:	olej terpentýnový
	Nedoporučená použití:	neuvedeny
1.3	**Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu**	
	Výrobce:	
	Místo podnikání nebo sídlo:	
	IČO:	
	Telefon:	
	Odborně způsobilá osoba:	h.krejsova@seznam.cz
1.4	**Telefonní číslo pro naléhavé situace** Toxikologické informační středisko**,** Na Bojišti 1, Praha (nepřetržitě) +420-224919293 +420-224915402 Informace pouze pro zdravotní rizika – akutní otravy lidí a zvířat	

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti

	Celková klasifikace látky:	Látka **je** klasifikována jako nebezpečná	
	Nebezpečné účinky na zdraví:	Dráždící pokožku, nebezpečné dráždivé výpary, při požití může způsobit poškození plic, při styku s pokožkou možná senzibilizace. Kontakt s očima způsobuje silné podráždění. Kontakt s kůží způsobuje podráždění, může způsobit alergickou reakci pokožky, která se projeví při opakovaném kontaktu s látkou. Požití může vyvolat podráždění zažívacího ústrojí, nevolnost, zvracení a průjem.	
	Nebezpečné účinky na životní prostředí.	Vysoce toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí.	
2.1	**Klasifikace látky nebo směsi**		
	Klasifikace dle (ES) 1272/2008:	Kódy třídy a kategorie nebezpečnosti	Flam Liq. 3 Acute Tox. 4 Acute Tox. 4 Acute Tox. 4 Asp. Tox. 1 Eye Irrit. 2 Skin Irrit. 2 Skin Sens. 1 Aquatic Chronic 2
		Kódy standardních vět o nebezpečnosti:	H226 H302 H332 H312 H319 H304 H315 H317 H411
	Klasifikace dle 67/548/EHS	Klasifikace	Xi, Xn, N
		R-věty	10-20/21/22-36/38-43-51/53-65

2.2	**Prvky označení**	
	Výstražný symbol nebezpečnosti	
	Signální slovo	nebezpečí
	Standardní věty o nebezpečnosti	Hořlavá kapalina a páry.
		Zdraví škodlivý při požití.
		Zdraví škodlivý při vdechování.
		Zdraví škodlivý při styku s kůží.
		Způsobuje vážné podráždění očí.
		Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt.
		Dráždí kůži.
		Může vyvolat alergickou kožní reakci.
		Toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.
	Pokyny pro bezpečné zacházení	Uchovávejte mimo dosah dětí.
		Chraňte před teplem/jiskrami/ otevřeným plamenem/ horkými povrchy. - Zákaz kouření.
		PŘI STYKU S KŮŽÍ: Omyjte velkým množstvím mýdla a vody.
		Používejte ochranné rukavice/ ochranný oděv/ ochranné brýle/obličejový štít.
		Zabraňte uvolnění do životního prostředí.
		PŘI POŽITÍ: Vypláchněte ústa. NEVYVOLÁVEJTE zvracení.
		Okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc/ošetření.
2.3	**Další nebezpečnost** není uvedena	

ODDÍL 3: Složení/informace o složkách

3.1	**Látky**				
	Identifikátor hlavní složky:	Název	olej terpentýnový		
			Turpentine, oil		
		Obsah:	100 %		
		Identifikační číslo	Indexové číslo	CAS číslo	ES číslo
			650-002-00-6	8006-64-2	232-350-7
	Identifikace nečistot přispívajících ke klasifikaci	Název			
		Identifikační číslo	Indexové číslo	CAS číslo	ES číslo
			-	-	-

ODDÍL 4: Pokyny pro první pomoc

4.1	**Popis první pomoci**	
4.2	**Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky**	
	Při nadýchání:	Pokud nastanou dýchací obtíže vyvést postiženého na čerstvý vzduch, případně vyhledat lékařskou pomoc.
	Při styku s kůží:	Svléknout kontaminovaný oděv, kůži omýt vodou a nedráždivými mycími prostředky, ošetřit vhodným krémem. V případě potíží, podráždění, vyhledat lékařskou pomoc.
	Při zasažení očí:	Oči ihned, minimálně 15 minut, proplachovat velkým množstvím vody, v případě obtíží vyhledat lékaře

	Při požití:	Vypláchnout ústa čistou vodou, vypít několik sklenic vody, **nevyvolávat zvracení**. V případě potíží nebo pochybností vyhledat lékařskou pomoc.
4.3	**Pokyny týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření** Není nutná žádná okamžitá lékařská pomoc, ani speciální ošetření.	

ODDÍL 5: Opatření pro hašení požáru

5.1	**Hasiva**	
	Vhodná hasiva:	alkoholu odolná pěna, vodní mlha, suché chemikálie, oxid uhličitý
	Nevhodná hasiva:	plný proud vody
5.2	**Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi** V případě požáru mohou unikat toxické plyny a výpary	
5.3	**Pokyny pro hasiče** Běžný ochranný oděv pro hasiče, izolační dýchací přístroj.	

ODDÍL 6: Opatření v případě náhodného úniku

6.1	**Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy** Používat základní ochranné pomůcky (kapitola 8) včetně dýchacího přístroje. Zabraňte kontaktu s kůží a očima.
6.2	**Opatření na ochranu životního prostředí** Zabránit kontaminaci povrchových a spodních vod, půdy. Při ohrožení vodních zdrojů se řídit místními podmínkami a předpisy
6.3	**Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění** Zachytit pomocí inertního sorbentu, použitý absorpční materiál shromáždit do odpadní nádoby a likvidovat v souladu s předpisy o odpadech. Místo očistit.
6.4	**Odkaz na jiné oddíly** Viz oddíl 8 a 13

ODDÍL 7: Zacházení a skladování

7.1	**Opatření pro bezpečné zacházení** Zajistit dostatečné větrání, zabránit styku s otevřeným ohněm, dodržovat pracovní hygienické předpisy, při práci nejíst nepít, nekouřit, používat nejiskřící nástroje, opatření proti explozi.
7.2	**Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí** Zajistěte nádoby před rozlitím. Skladovat v pevně uzavřených obalech, na chladných a dobře větraných místech, skladovat mimo zdroje zapálení, chránit před slunečním svitem. prázdné obaly neskladovat v blízkosti tepla nebo zdrojů zapálení. Množstevní limity při daných skladovacích podmínkách: množství omezeno předpisy pro skladování hořlavin.
7.3	**Specifické konečné / specifická konečná použití** nejsou uvedena

ODDÍL 8: Omezování expozice /osobní ochranné prostředky

8.1 **Kontrolní parametry**

Expoziční limity podle Nařízení vlády č. 361/2007 Sb.:

Název látky (složky):	CAS	PEL mg/m^3	NPK-P mg/m^3	Poznámka
Terpentýnový olej aerosol	8006-64-2	5	10	
Terpentýnový olej páry	8006-64-2	300	800	

Limitní hodnoty ukazatelů biologických testů (432/2003 Sb., příloha 2):	není uveden
DNEL	neuvedena
PNEC	neuvedena

8.2	**Omezování expozice** Místní odvětrávání nebo jiné technické opatření k udržení hladiny ve vzduchu pod expozičními limity. Před přestávkami a na konci práce umýt ruce, při práci nejíst, nepít a nekouřit.	
	Omezování expozice pracovníků	
	Ochrana dýchacích cest:	Používat respirátor.
	Ochrana očí:	Používat ochranné brýle.
	Ochrana rukou:	Používat gumové rukavice.
	Ochrana kůže:	Používat ochranný oděv
	Omezování expozice životního prostředí Nikdy nevylévejte do vody, odpadních vod nebo do půdy!	

ODDÍL 9: Fyzikální a chemické vlastnosti		
9.1	**Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech**	
	Vzhled:	Kapalina
	Zápach:	Nepříjemný
	Prahová hodnota zápachu:	informace není k dispozici
	pH (při 20°C):	informace není k dispozici
	Bod tání / bod tuhnutí (°C):	(-50)-(-60)
	Počáteční bod varu a rozmezí bodu varu (°C):	154-470
	Bod vzplanutí (°C):	33-35
	Rychlost odpařování	informace není k dispozici
	Hořlavost:	Hořlavá látka
	Meze výbušnosti nebo hořlavosti: horní mez (% obj.):	informace není k dispozici
	dolní mez (% obj.):	0.8
	Tlak páry	577 mm Hg
	Hustota páry	informace není k dispozici
	Relativní hustota	0,85 – 0,87 g/cm^3
	Rozpustnost	ve vodě: nerozpustný
	Rozdělovací koeficient: n-oktanol / voda:	informace není k dispozici
	Teplota samovznícení:	253,3
	Teplota rozkladu:	informace není k dispozici
	Vizkozita:	informace není k dispozici
	Výbušné vlastnosti:	informace není k dispozici
	Oxidační vlastnosti:	nevykazuje
9.2	**Další informace** informace není k dispozici	

ODDÍL 10: Stálost a reaktivita	
10.1	**Reaktivita** informace není k dispozici
10.2	**Chemická stabilita** Stabilní při předepsaném skladování, manipulaci a použití.
10.3	**Možnost nebezpečných reakcí** informace není k dispozici
10.4	**Podmínky, kterým je třeba zabránit** otevřený oheň, nadměrné teplo
10.5	**Neslučitelné materiály** vápník, chlór, anhydrid chromu, hexachlormelanin, chlorid číničitý, trichlormelamin
10.6	**Nebezpečné produkty rozkladu** V případě požáru mohou zplodiny obsahovat oxidy uhlíku.

ODDÍL 11: Toxikologické informace

11.1 Informace o toxikologických účincích

a) ***Akutní toxicita***
Terpentýn LD50: 5760 mg.kg^{-1} ,orálně, krysa
LC50: 12 12 g/m^3, inhalačně, krysa

b) Žíravost / dráždivost pro kůži
způsobuje podráždění, může způsobit alergickou reakci pokožky, která se projeví při opakovaném kontaktu s látkou

c) Vážné poškození očí /podráždění očí
způsobuje silné podráždění

d) Senzibilizace dýchacích cest / senzibilizace kůže
Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží.

e) Mutagenita v zárodečných buňkách
Údaje nejsou k dispozici

f) Karcinogenita
Údaje nejsou k dispozici

g) Toxicita pro reprodukci
Údaje nejsou k dispozici

h) Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice
Údaje nejsou k dispozici

i) Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice
Údaje nejsou k dispozici

j) Nebezpečnost při vdechnutí
způsobuje podráždění dýchacího ústrojí, vdechnutí do plic může způsobit otok a pneumonitis

ODDÍL 12: Ekologické informace

12.1 Toxicita

Ryby
Údaje nejsou k dispozici

Řasy
Údaje nejsou k dispozici

Dafnie
Údaje nejsou k dispozici

Bakterie
Údaje nejsou k dispozici

12.2 Perzistence a rozložitelnost
Údaje nejsou k dispozici

12.3 Bioakumulační potenciál
Údaje nejsou k dispozici

12.4 Mobilita v v půdě
Údaje nejsou k dispozici

12.5 Výsledky posouzení PBT a vPvB
Látka nemá vlastnosti PBT a vPvB

12.6 Jiné nepříznivé účinky
Toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí.

ODDÍL 13: Pokyny pro odstraňování

13.1 Metody nakládání s odpady

a) Vhodné metody pro odstraňování látky nebo přípravku a znečištěného obalu:
Označený odpad předat k odstranění vč. identifikačního listu odpadu specializované firmě s oprávněním k této činnosti. Nevyprázdněné obaly likvidovat jako výrobek.

b) Fyzikální/chemické vlastnosti, které mohou ovlivnit způsob nakládání s odpady
Hořlavá látka.

c) Zamezení odstranění odpadů prostřednictvím kanalizace
Proveďte opatření, aby látka nemohla uniknout do kanalizace.

	d) Zvláštní bezpečnostní opatření pro doporučené nakládání s odpady Dráždící pokožku, nebezpečné dráždivé výpary, při požití může způsobit poškození plic, při styku s pokožkou možná senzibilizace. Kontakt s očima způsobuje silné podráždění. Kontakt s kůží způsobuje podráždění, může způsobit alergickou reakci pokožky, která se projeví při opakovaném kontaktu s látkou. Požití může vyvolat podráždění zažívacího ústrojí, nevolnost, zvracení a průjem.

ODDÍL 14: Informace pro přepravu

14.1	**UN 1299 TERPENTÝN**			
	UN číslo:			
	1299			
14.2	**Náležitý název UN pro zásilku**			
	Pozemní přeprava ADR	**TERPENTÝN**		
	Železniční přeprava RID	**TERPENTÝN**		
	Námořní přeprava IMDG:	TURPENTHINE		
	Letecká přeprava ICAO/IATA:	Turpenthine		
14.3	**Třída/třídy nebezpečnosti pro přepravu**			
	Pozemní přeprava ADR	*Železniční přeprava RID*	*Námořní přeprava IMDG:*	*Letecká přeprava ICAO/IATA:*
	3	3	3	3
	Klasifikace			
	Pozemní přeprava ADR	*Železniční přeprava RID*		
	F1	F1		
14.4	**Obalová skupina**			
	Pozemní přeprava ADR	*Železniční přeprava RID*	Námořní přeprava IMDG:	*Letecká přeprava ICAO/IATA:*
	III	III	III	III
	Výstražná tabule (Kemler)			
	Pozemní přeprava ADR			
	30			
	Bezpečnostní značka			
	Pozemní přeprava ADR	*Železniční přeprava RID*	*Námořní přeprava IMDG:*	*Letecká přeprava ICAO/IATA:*
	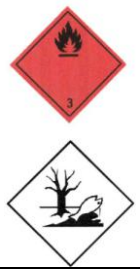	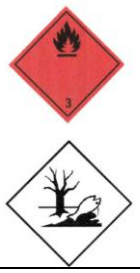	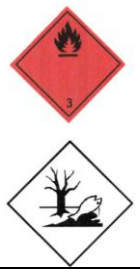	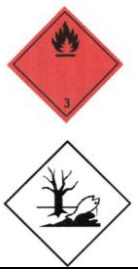
	Poznámka			
	Pozemní přeprava ADR	*Železniční přeprava RID*	*Námořní přeprava IMDG:*	*Letecká přeprava ICAO/IATA:*
			Látka znečišťující moře: ne EmS: F-E, S-E	PAO: 309 CAO: 310
14.5	**Nebezpečnost pro životní prostředí**			
	Doplňková značka:			
14.6	**Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele**			
	Nejsou uvedena			
14.7	**Hromadná přeprava podle přílohy II MARPOL 73/78 a předpisu IBC**			
	Nepřepravuje se			

ODDÍL 15: Informace o předpisech

15.1 Nařízení týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí / specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi

Zákon 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, v platném znění
Prováděcí předpisy k tomuto zákonu
Zákon 102/2001 Sb. o obecné bezpečnosti výrobků, v platném znění
Zákon 185/ 2001 Sb., o odpadech, v platném znění
§ 44a zákona č. 258/2000 Sb. Díl 8 odst. (6); (8); (9) a (10).
Nařízení ES 1907/2006 (REACH)
Nařízení ES 1272/2008 (CLP)

15.2 Posouzení chemické bezpečnosti

Nebylo zatím povedeno

ODDÍL 16: Další informace

a) Změny provedené v bezpečnostním listu v rámci revize
list je revidován za účelem uvedení do souladu s platnou legislativou.

b) Klíč nebo legenda ke zkratkám

Flam Liq. 3	Hořlavá kapalina, kategorie 3
Acute Tox. 4	Akutní toxicita, kategorie 4
Acute Tox. 4	Akutní toxicita, kategorie 4
Acute Tox. 4	Akutní toxicita, kategorie 4
Eye Irrit. 2	Vážné poškození očí / podráždění očí, kategorie 2
Skin Irrit. 2	Žíravost / dráždivost pro kůži, kategorie 2
Skin Sens. 1	Senzibilizace dýchacích cest /senzibilizace kůže, kategorie 1
Asp. Tox. 1	Nebezpečný při vdechnutí, kategorie 1
Aquatic Chronic 2	Nebezpečný pro vodní prostředí, kategorie 2
Xi	Dráždivý
Xn	Zdravý škodlivý
N	Nebezpečný pro životní prostředí

c) Důležité odkazy na literaturu a zdroje dat
nejsou uvedeny

d) Seznam příslušných standardních vět o nebezpečnosti a/nebo pokynů pro bezpečné zacházení

R10	Hořlavý.
R20/21/22	Zdraví škodlivý vdechováním, stykem s kůží a požitím.
R36/38	Dráždí oči a kůži.
R43	Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží.
R51/53	Toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí.
R65	Zdraví škodlivý – při požití může vyvolat poškození plic.
H226	Hořlavá kapalina a páry.
H302	Zdraví škodlivý při požití.
H332	Zdraví škodlivý při vdechování.
H312	Zdraví škodlivý při styku s kůží.
H319	Způsobuje vážné podráždění očí.
H304	Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt.
H315	Dráždí kůži.
H317	Může vyvolat alergickou kožní reakci.
H411	Toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.
P210	Chraňte před teplem/jiskrami/ otevřeným plamenem/ horkými povrchy. - Zákaz kouření.
P302 + P352	PŘI STYKU S KŮŽÍ: Omyjte velkým množstvím mýdla a vody.
P280	Používejte ochranné rukavice/ ochranný oděv/ ochranné brýle/obličejový štít.
P273	Zabraňte uvolnění do životního prostředí.

		P301 + P330 + P331	PŘI POŽITÍ: Vypláchněte ústa. NEVYVOLÁVEJTE zvracení.
		P102	Uchovávejte mimo dosah dětí.
	e)	Pokyny pro školení Školení bezpečnosti práce pro zacházení s chemickými látkami	
	f)	Další informace nejsou uvedeny	